

Hotel Elysium i Dhermi ligger 10 minutters gang fra stranden, men har en enestående udsigt over Det Ioniske Hav fra poolområdet.

NÆSTE FERIEHIT ALBANIENS RIVIERA

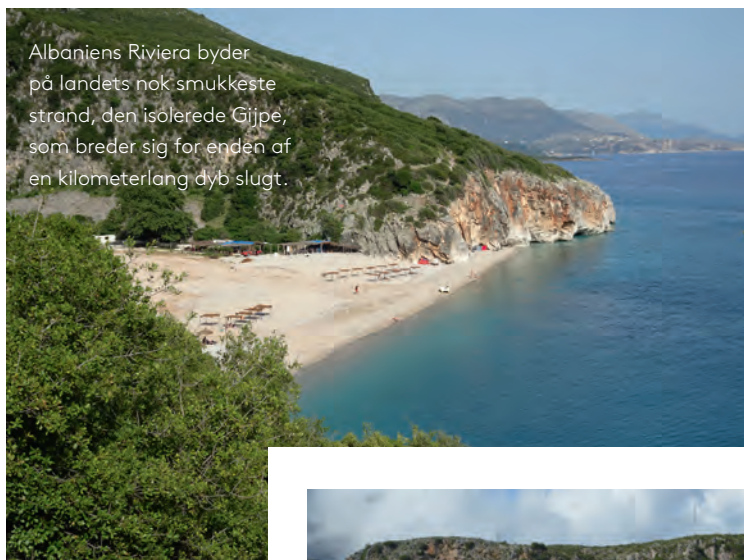
Når du har været Middelhavet rundt, er der med garanti ét land, du endnu ikke har besøgt: Albanien. Men den tidligere kommunistiske enklave er for alvor begyndt at markere sig som nyt, fascinerende rejsemål, hvor ikke mindst rivieraen ved Det Ioniske Hav minder om Grækenland for 30 år siden.

AF HANNE HØJBERG. FOTO: MICHAEL BRÜEL

Forestil dig en strand omgivet af høje, stejle klippevægge, der spreder sig som en gylden vifte bag et hav af krystalvand i alle nuancer af grønt og blå. Du ligger under en håndflettet sivparasol, lytter til bølgerne, som slår mod de små rullesten, og skimter konturerne af Korfu dér, hvor himmel og hav mødes. Du er ikke helt alene. Men næsten. Præcis sådan er **Gijpe Beach** på Albanien's Riviera. Og det er bare én af de mange overraskelser, der venter på en ferie i landet, som må være det eneste i Europa, der stadig kan få prædikatet *uopdaget*. Umiddelbart mod syd venter Grækenland som længe elsket *sol-kendis*, og mod nord har Montenegro fået godt fat som populært turistparadis. Med en beliggenhed ud til Adriaterhavet og Det Ioniske Hav i den sydvestlige del af Balkan har Albanien ellers alle odds på sin side.

Godt nok faldt kommunismen i den stærkt isolerede enklave tilbage i 1990, men siden fulgte en række år med uro grænsende til anarki, så det er først i de senere år, internationale turister for alvor er begyndt at få øjnene op for landets unikke muligheder. Som det hedder i The Huffington Post: "Albanien er sandsynligvis Europas sidste uspolerede paradis".

Charterselskaberne er så småt begyndt at rykke ind, og eksempelvis Dürres-rivieraen omtrent midt på den 430 kilometer lange kyst minder allerede om andre tætpakkede destinationer i f.eks. Spanien og Tyrkiet – tilbage i 1980'erne. Men Albanien's riviera længere mod syd er helt, helt anderledes. Naturen dominerer på den stærkt fligede klippekyst, som strækker sig fra turistbyen **Saranda** nær grænsen til Grækenland omkring 70 kilometer nordpå til den lille flække **Dhermi**.

Albaniens Riviera byder på landets nok smukkeste strand, den isolerede Gjipe, som breder sig for enden af en kilometerlang dyb slugt.

Den oprindelige landsby Dhermi klatrer op ad bjerget et par kilometer fra kysten.

TO SIDER AF DHERMI

Dhermi ved vandet: Med sin blanding af små hoteller, *guesthouses*, caféer og restauranter, som gnubber skuldre langs den godt én kilometer lange strand, leder Dhermi tankerne mod Grækenland for omkring 30 år siden. Måske med den forskel, at en spritny bilfri strandpromenade med pinjer og palmer har erstattet de hullede hjulspor mellem hoteller og strand. Nu er al trafik forvist til en ny vej bag om hotellerne.

Dhermi er blandt de nordligste landsbyer ved Albaniens riviera. Den putter sig under det 1.057 meter høje **Llogara-pas**, der tårner sig op i baglandet, og er blevet kendt som stedet, hvor **Tiranas** kreative klasse holder ferie. Men individuelle turister fra bl.a. Italien, Frankrig og Holland har også fundet frem til den smukke, afslappede strand. Og fra sommeren 2018 har Dhermi været på programmet hos et enkelt dansk charterselskab.

Byen i bjergene: Den oprindelige landsby **Dhermi** breder sig op og ned ad bjerget på begge sider af vejen et par kilometer fra stranden. Med fire ortodokse kirker, omkring 100 hvidkalkede huse med terrakottatag, en skole, bar, et lille supermarked og en benzinstation er landsbyen et besøg værd. Gå på opdagelse i de snævre trappegader, hvor nogle huse er fine og velholdte, andre ligger i ruiner. Det er, som om tiden gik i stå for årtier siden.

Albaniens riviera er også forladte huse i pittoresk forfald.

Luciano har en unik beliggenhed ved Dhermi Beach.

I juli og august er der rift om pladserne i solsengene på Jala Beach, men i ydersæsonen er der masser af plads.

Det er stadig let at finde sin egen private badebugt på Albaniens riviera. Her fra Jala Beach.

Nerierne synes at vokse som ukrudt overalt på Albaniens riviera.

OPLEV

Lej en bil og oplev flere unikke strande på rivieraen, hvor postkortmotiverne står i kø, og det ikke er usædvanligt at måtte holde tilbage for et par løsgående køer eller en hyrde, der passerer med sin gedeflok.

Gijpe Beach ligger bare et par kilometer syd for Dhermi, men først skal du op på den stærkt slyngede hovedvej SH8, så igennem landsbyen **Vuno** og derefter tager du første vej til højre og parkerer på p-pladsen cirka en kilometer inde. Herfra fører en fint afmærket stenet sti ned langs bjergsiden. Turen tager en halv times tid, så husk et par gode sko, og nyd så ellers den krydrede duft af timian, oregano og salvie. Næsten nede passerer et par af de omkring 170.000 paddehatteagtige bunkere, som Enver Hoxas paranoide styre placerede overalt i Albanien. Helt nede er det bare at hyre solstol og skygge for 15 kr., kaste sig i havet og ellers nyde, at stranden er fredeligheden selv. Fordi det er så besværligt at komme hertil.

Jala Beach er næste strand i rækken. Også den ligger nogle kilometer fra landevejen, men man kan køre hele vejen i bil. Stil og stemning minder om Dhermis, bare i mindre målestok: Strand med klart hav, en håndfuld hoteller, en par strandbarer, et hotelbyggeri på vej ned ad skrænten og næsten ingen mennesker. Også her

fortæller en nyanlagt strandpromenade om nye tider.

Tilbage på SH8 stikker vejen i en 13 kilometer lang stor, stærkt bugtet bue op i bjergene og ned gennem en dal klædt i den næsten obligatoriske bevoksning af steneg, pinje- og oliventræer. Forude strækker **Himara** sig langs kysten som den største og mest udviklede af byerne i regionen. Flertallet af de knap 3.000 indbyggere er etnisk græske, og græsk er sprog nummer ét. Himara er en rigtig lille by – med butikker, hoteller og restauranter. Der er også en fin strand og ditto bilfri strandpromenade, men **Livadhi Beach** rundt om pynten nord for byen er næsten endnu bedre.

Det hører nærmere til reglen end undtagelsen at måtte vige for et par køer eller en hyrde og alle hans geder på rivieraens landeveje.

SPIS

Dhermi Beach: Royal Blue Restaurant på strandpromenaden, en del af boutiquehotellet af samme navn, hører til Dhermis bedste. Det er nærmest en overdækket terrasse med enkle, hvidmalede træmøbler og direkte havudsigt. Hertil kommer super service og herlig middelhavsmad – f.eks. græsk salat fulgt af totalt frisk grillet havbars med grillede grøntsager og en halv liter af husets hvidvin. Pris for to personer, 210 kr., royalbluehotel.weebly.com

Luciano, den første restaurant på vej ned mod stranden, er lidt af en institution. Ikke på grund af de ucharmerende hvide plastikmøbler, men takket være beliggenheden på en balkon direkte over havet, de stenovnsbagte tynde pizzaer og det store udvalg af seafood til rimelige priser.

Gijpe Beach: Leo Gijpe er – vistnok – navnet på hytten med de flagrende hvide stofstykker midt på stranden. Da femina besøgte restauranten, var den endnu ikke navngivet, men den 17-årige ejer hedder Leo, og navnet blev opfundet på vores forespørgsel. Under alle omstændigheder stammer råvarerne enten fra forældrenes landbrug, olivenolien inklusive, eller havet lige udenfor. Super enkelt. Super godt.

Livadhi Beach: Ostria Restaurant ligger nærmest klistret op ad klippen på nordsiden af stranden og ligner et lille stykke Grækenland. Ejeren Niko Goro har da også græske aner og serverer gedigen hjemmelavet mad som musaka, fiskepie, grøntsager farseret med fisk og skaldyr – uuhmm. ostria-restaurant.business.site

Taget består af siv og bregneblade, væggene af hvide stofstykker, og møblet er sammensatte af gamle kasser. Velkommen til Leo Gijpe på Gijpe Beach.

Ostria Restaurant serverer hjemmelavet græsk mad med topfriske råvarer.

PRAKTISK

femina boede på **Elysium**, et nyt hotel i luksusklassen, beliggende i en dejlig have med oliventræer, 10 minutters gang fra stranden i Dhermi, elysiumhotel.al Bedste årstid er maj-juni og september-oktober. Albanerne holder selv ferie i juli-august, hvor strandene tit er overfyldte.

Apollo har charterrejser til **Dhermi** og **Himare**, apollorejser.dk. Alternativet er fly fra København til hovedstaden **Tirana**, men kun med mellemlanding, f.eks. med Austrian Airlines, austrian.com. Fra Tirana 202 kilometer ad motorvej/bjergvej i lejet bil.

Bambu Bar på stranden i Jala er stedet for alt fra kaffe til cocktails.

KLAR TIL COCKTAIL

I højsæsonen juli og august skruer strandene i Dhermi og Jala op for nattelivet og går for at være Albaniens svar på Ibiza.

Dhermi Beach: Yacht Club, anlagt på et klippefremspring, der skyder sig ud i havet i den nordligste ende af stranden, har den absolut bedste beliggenhed. Barmenuen er den gængse med cocktails en masse og et mix af livemusik og kendte DJ's – efter albanske forhold, forstås. Havana Beach Club var pioner på stranden, da den blev etableret i 2001. Lige siden er den steget i popularitet og er efter sigende stedet, hvor det hippe Albanien hænger ud – lige fra parlamentsmedlemmer til musikere, modeller og TV-kendisser. Ligger midt på stranden. havana-beach-club.business.site

Jala Beach: Bambu Bar i nordenden af stranden er på én gang cool, hyggelig og det perfekte spot – også til kaffe om formiddagen eller en let frokost. Men ved solnedgangstid går der for alvor cocktails i den. Prøv f.eks. en First Kiss mixet på gin, citron og ingefærsirup, tranebærjuice, ingefærøl, blåbær og rosmarin. ■